

РЕЦЕНЗИЯ

за трудовете на ст.преп. д-р **Владимир Тодоров Досев**, представени по конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент” в Икономическия университет - Варна

Рецензент: акад. проф. дфн Михаил Виденов,
Софийски университет “Св. Климент Охридски”

Със заповед №РД-06-3504 от 17.09.2014 г. на ректора на Икономическия университет - Варна и решение на Научното жури от 01.10.2014 г. съм назначен за рецензент по обявения в Държавен вестник конкурс (бр.62/29.07.2014 г.) за *доцент* по професионалното направление 2.1. *Филология*, научна специалност – *Общо и сравнително езиковедие* (приложна лингвистика – български език).

Документи за участие в конкурса е подал един-единствен кандидат д-р Владимир Тодоров Досев, ст. преподавател в същия университет. Той притежава диплома за образователната и научна степен *доктор* за защитен труд в областта на филологията (№32964 от 11.02.2009 г.). Досев е завършил Софийския университет “Св. Климент Охридски” през 2000 г. като магистър по българска филология. През периода 2005-2008 г. е бил докторант в Софийския университет (в Научната лаборатория по приложна лингвистика към ДЕО). Бил е преподавател по български език и литература в Националната гимназия за хуманитарни науки и изкуства “Епископ Константин Преславски” във Варна, а от декември 2004 г. е преподавател в Икономическия университет - Варна. През 2008 г. е повишен като старши преподавател, какъвто е и досега. Вл. Досев е изучавал и владее в задоволителна степен немски език (“Гьоте институт”) и английски език (“Инглиш ъкедъми”). Деен член е на Международното социолингвистическо дружество-София.

Ст. преп. д-р Досев има богата *преподавателска дейност*. Той чете курсове по “Комуникация и медийна манипулация”, по “Делова кореспонденция”, преподава български език на чужденци. Ръководи магистерски тези и обучава студентите на редактиране на дипломни работи и дисертации. Преподавател е по програма “Еразмус”, преподава в Центъра за продължаващо обучение. Вл. Досев е бил гост преподавател в Университета в Марибор (Словения) през 2010 г. В документите има подробни сведения за преподавателския му хорариум в Икономическия университет във Варна. Заетостта му е в съответствие с изискваната от закона.

Отзивите за преподавателската работа на кандидата са отлични. Той има авторитет сред студентите и сред своите колеги. Имам непосредствени впечатления от деловите му качества, проявени по време на нашите научни конференции. Участието му в тях винаги е било свързано със сериозна научна подготовка.

Научни интереси. Добрият преподавател черпи вдъхновение от успешната си научна работа. Вл. Досев работи в областта на социолингвистиката, дискурсивния анализ, лексикологията и чуждоезиковото обучение.

В обявения конкурс Владимир Досев се представя с 21 публикации: 1 монография, 2 учебника (единият в съавторство), 1 учебно помагало (в съавторство), 7 статии и 9 доклада.

Представеният труд *Комуникация и медийна манипулация* (Варна, 2014, 122 с.) е посветен на изключително актуална и модерна тематика. Съдържа убедителни изводи и наблюдения и по своята същност е замислен като учебник за икономическите специалности и най-вече за специалността *Връзки с обществеността*. Състои се от 5 глави, които са съразмерно изработени да обхващат приблизително по еднакъв брой страници. В основата си трудът разглежда комуникацията, формирането и манипулирането на общественото мнение.

Понятието “учебник” обикновено се възприема като сбор от чужди мнения, дадени в определен ред от известното и по-простото към неизвестното и по-сложното. Представеният за рецензиране текст показва една по-друга картина. Създаден е оригинален курс лекции, т.е. университетски научен труд, който (1) отразява постиженията на научната мисъл, но и (2) творчески привнася собствени размишления и интерпретации, които правят текста не само полезен за студентите и специализантите, но и приносен в областта на науката за комуникацията. Основният принос на автора е в интерпретацията на манипулирането на общественото мнение. Посочено е, че в съвременния свят една от основните задачи на маркетинга е манипулацията. Авторът не влага негативен смисъл в понятието “манипулация”, а го разбира като управление на общественото мнение. Посочено е, че в съвременния свят в това отношение се влагат изключително много усилия.

С изключителна актуалност и съдържателност са страниците, в които се разглежда психологията на тълпата. Стилът и подходът на автора са премислени и премерени. Не се е тръгнало по наклонената плоскост на многословието. Текстът не е претоварен с термини и неясни чуждоезични конструкции. Читателят е щаден. Дават се убедителни примери и илюстрации. Читателят веднага разбира за какво става дума и лесно възприема философските внушения.

Д-р Вл. Досев е показал, че отлично познава световните приноси по разглежданите теми. След отделните глави се дават умело зададени въпроси за проверка на заучения материал.

Работил съм в областта на езика и общественото мнение и авторът се е отнесъл с респект и добросъвестност към моята книга *Езикът и общественото мнение*, С., 1997, Изд. БАН. Така е постъпил и към други наши автори като Кр. Стоянов, Р. Влахова, А. Замбова и др. Изключително уместни са позоваванията му върху трудовете на световните автори, създали комуникативни модели (Ласуел, Шанън и Уивър, Котлър, Р. Якобсон, Ф. дьо Сосюр, Ч. Пърс и др.). Представеният труд може да бъде образец за подобни разработки не само в областта на съдържанието, но и в областта на езиковото изпълнение: авторът има обработена фраза, стегнати изречения, ясна мисъл.

През всички страници на труда преминава идеята за практическата връзка между словото и масмедииите. Д-р Вл. Досев добре познава както класическите вестникарски стратегии, така и стратегиите на електронните медии – радиото и телевизията. Това прави книгата модерна и съвременна. Студентите ще имат възможност да се осведомят как се създава определено обществено мнение и как то може да бъде манипулирано. Създаден е един отличен образец на поднасяне на лекционен материал и това ще служи на преподавателската колегия като водещ модел.

Рекламите, които ни заливат от вестници, списания и телевизионните екрани, са мощен икономически лост и неотменима съставка на съвременната икономика. С тях се формира купуването и модата в съвременната търговия. Словото е мощен стимул за купувача

Трудът на д-р Вл. Досев е значим и приносен. Това четиво е важно и новаторско. С този труд се повишава имиджът и на учебното заведение.

Изключително интересен е и трудът *Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс* (Варна, 2014, 144 с.). Това е изключително актуална разработка на един от основните способности на речта да отразява действителността – метафората. Силната страна на книгата се състои в това, че читателят се запознава не само със същината на явлениято като общоезиковедско понятие, а е направен преглед на възможностите на медийната реч, с която сега е облъчено цялото ни общество. След прочита на изследването читателят остава с убеждението, че авторът е проследил огромно количество текстове, анализирал ги е и е вникнал в същността на намеренията на ораторите, журналистите и политиците: стремеж за по-силно въздействие върху слушателя и читателя.

Трудът се състои от 5 глави, заключение и библиографски списък. Намирам, че текстът е добре структуриран и води читателя от общите понятия към конкретните примери. Д-р Вл. Досев вече е оформен автор със свой почерк и със свой поглед към медийния език. Това проличава още от първите му думи, посветени на особеностите на медийната комуникация. За мене темата е изчерпателно обхваната и стои съразмерно в обема на текста. Медийните манипулират и това е тяхното предназначение, нищо че широката публика ги определя като информативни институции. Това е дебело подчертано от автора.

Следващата специална глава е посветена на политическите метафори и отражението им в медийния дискурс. Анализирани са такива метафори като *политическите избори са спортен турнир, политиката е война, политическите избори са цирк, политическите избори са куклен театър, бюджетът е храна, престъпността е противник на политика* и под. Авторът е намерил необходимия научен тон, за да покаже на читателя, че става дума за крайности, извикани на живот за въздействие върху аудиторията.

С научна сила звучат изводите на автора в главата *Икономически метафори в медийния дискурс*. И тук са подбрани класически изрази от типа на *икономиката е живо същество, икономическата криза е заразна болест, икономическата криза е воден басейн, икономическата криза е природно бедствие, цените и свързаните с тях понятия инфлация и дефлация са живи същества (врагове на хората)* и под. Твърденията са в страни от логиката и това ги прави провокативни и възбуждащи вниманието на аудиторията. Ораторите (авторите) ги търсят нарочно и предварително знаят, че ще породят възражения, около които могат да се построят запомнящи се хипотези.

Д-р Вл. Досев е известен познавач на психиката на футболните фенове, затова с особена сила тук, в ръкописа, звучат изводите му за мястото на футбола в днешното общество. Днес народите не воюват с оръжие в ръка, а се срещат на футболните стадиони и там преживяват силни емоции: правят футбол, а не война. Но основната метафора е, че *футболът е война*. Това може да се види на стадионите или по улиците.

Изводите на автора произтичат от изложението и ни дават основание да се убедим още веднъж в актуалността на наблюденията, извлечени от въздействащия върху нас дискурс. Днес човекът е облъчван със слово и картини, които отразяват целия свят. Скучно би било без метафорите, защо те ни провокират да се съгласяваме или да не се съгласяваме, т.е. да влизаме в диалог с ораторите и със себе си. Зрителят (читателят) става активен участник в съвременния живот. Съгласието или несъгласието дава възможност за навлизане в дълбочината на обществения живот.

Няколко думи за библиографията. Тя е подробна и дава възможност на читателя да направи допълнителни справки както в трудовете на водещите български учени, така и в световната литература. Д-р Вл. Досев пише след основно запознаване с тезите и антитезите на учените, работили по темата преди него.

Моето общо заключение е изцяло положително. Отпечатването на труда като отделна книга обогати библиотеките на съвременните читатели и им помага да се ориентират в сложния свят на днешния дискурс.

Кандидатът е съавтор на учебника *Български език за чуждестранни студенти по икономика*, Варна 2010 (заедно с Ан. Кондукторова, Т. Атанасова и М. Маринова). Участието му е в част II, където е разработил 13 части (на с. 4 е показано кой автор какво е разработил). Цялостното оформление на учебника е сполучливо, защото са включени насочени към специалността четива, с което се дава възможност за усвояване на българската икономическа терминология. По принцип учебник се прави трудно, а за чуждестранни студенти това е още по-трудно, защо се изисква да се тръгне от по-лесното и да се върви към по-трудното. Втората глава, в която Досев е основен автор, запознава чуждестранните студенти именно с езика на специалността. Става дума за теми като *Промяна на търсенето под влияние на неценови фактори*, *Институционално-правни форми на фирмата*, *Пазарни структури (същност и класификация)*, *Монополистично-конкурентен пазар*, *Компютърът*, *Въведение в интернет*, *Принципи на конституцията*, *Народно събрание*, *Министерски съвет*, *Въведение в маркетинга*, *Продуктът като елемент на маркетинговия микс*, *Маркетингов анализ на потребителското търсене* и т.н. Това изреждане ни показва, че филологът Вл. Досев дълбоко се е потопил в проблемите на икономическата наука, за да не изпадне в положение да знае по-малко от студентите си. Смятам, че учебникът затова е сполучлив, защото е налице съчетание на филологията с икономиката.

Професионално е подходено и при задачите и упражненията. Тук вече е проличал дългогодишният опит на Досев да обучава чуждестранни студенти и да е в непосредствена помощ на преподаванията по специалността.

Учебното помагало *Делова кореспонденция* (Варна, 2012 г) също е написано в съавторство (А. Кондукторова, Т. Атанасова, М. Тодорова, С. Гроздева, А. Герчева) и носи всички черти на премислен труд. Това вече не е помагало за чужденци, а за всички, които желаят да овладеят основите на деловата кореспонденция. Трудът цели овладяването на деловия език. Чрез него бъдещият икономист ще усъвършенства уменията си да съставя делови писма в икономическите и дипломатическите сфери, за които се готвят студентите от един икономически университет.

Вл. Досев е разработил частта за организационно-разпоредителните документи, справочно-информационните документи и документите от общ характер. Ще подчертая, че тези проблеми не са обект на изучаване в специализираните филологически факултети и нашият кандидат се явява един от първите автори на разработки от такъв характер. Изисквало се е запознаване с най-добрите български практики в това отношение, издирвателска работа и преди всичко езиковедски вкус към изискана и точна делова записка. Пожелавам на Вл. Досев и на целия колектив да продължат работата си в това направление, защото през последните години всички станаха небрежни към българския език. Служителите от ведомства и министерства не се замислят как да пишат писмата в деловата си работа.

Като езиковед ще кажа, че учебното помагало на варненските колеги е една много сполучливо разработена *функционална стилистика*, която с малки модификации следва да стане четиво и за студентите филолози.

Приносен характер имат и статиите на Досев, пръснати из сборници и списания. Заслужава да се обърне внимание на работа му *Персонален маркетинг и политически дискурс* в издаваната от Международното социолингвистическо дружество поредица *Проблеми на социолингвистиката* (кн. 10). Там сме отпечатали и една друга работа на Вл. Досев (*Когнитивни метафори в медийното пространство по време на политическите избори*, кн. 11, с. 272-277), която се търси от читателите филолози, за да се използва нейният методологически подход към темата за медийните стратегии с езика. Това прави чест на един млад автор, че е намерил свой почерк към научната тематика.

Вл. Досев направи впечатление с новаторския си подход към тематиката още с докторската си дисертация за футболната терминология и запалнянковския език. По възрастното поколение езиковеди не можаха да възприемат изведнъж новото в неговия подход, но по-младите езиковеди приветстваха постижението му.

Заслужава да отбележим още една работа на кандидата, написана на английски език – *Personal marketing and political rhetoric*, публикувана в авторитетното списание *Dialogue in Politics*, Берлин, 2012, с. 113-126. Направен е преглед на маркетинговите стратегии и е изнесен конкретен материал от българската практика. В. Досев се очертава като един от най-подготвените специалисти в областта на словесната страна на маркетинга. Фактът, че авторитетното списание му е отделило 13 страници, говори за вече придобит международен имидж. Моята препоръка е той да продължи в тази област, която е нова и модерна за нашите условия. Ще бъдем свидетели на кариера със значение не само за филологията, но и за икономиката.

В трудовете на Вл. Досев забелязваме един положителен стремеж да се привеждат мнения от световния научен елит, да се коментират и да се допълват с нови наблюдения. Нашият автор е превъзмогнал старата практика да се цитират само трудове на руски език, защото той – както бе посочено – владее немски и английски и това му дава възможност да следи научната мисъл в световния научен печат. И друг път по други поводи съм подчертавал, че в лицето на Вл. Досев нашата филологическа наука има подготвен и перспективен учен, който тепърва ще развива проблематиката, която сега е маркирана в трудовете му. Филологията не

може да остане само в тесните граници на езиковата структура. Словото има много функции и е наша задача да ги изследваме.

Качествената оценка на приносите на д-р Владимир Досев го показва като перспективен изследовател и преподавател. Той има приноси в няколко направления:

1. Успешно разработена проблематика на маркетинговите стратегии: може да се каже, че е пионер в тази насока.

2. Задълбочено познаване на медийния език и на особеностите на неговия дискурс. В това отношение той е последовател на работата, развивана от нашия учен доц д-р Красимир Стоянов.

3. Отличен познавач е на езиковата метафора и на нейната когнитивна същност. Книгата, която той публикува на тази тема, ще привлече последователи, които високо ще оценят приносите му.

4. В трудовете на кандидата е подхваната темата за функционалната стилистика. Смятам, че това е показателно за творческия му усет: функционалната стилистика у нас е подминавана и ние сме много изостанали в това отношение.

5. Вл. Досев е школуван езиковед с ясно изразена социолингвистична насоченост. Познанията му върху дискурса на икономическите приноси го прави изключително перспективен за филологическото ни съсловие

Нямам критични бележки към трудовете на ст. преп. д-р Владимир Досев. Бил съм рецензент на неговите книги и съм се убедил, че е прецизен и внимателен в обработката на текстовете си. Черпил съм знания от наблюденията му върху икономическия дискурс. Слушал съм го да изнася доклади на научни конференции, да участва в спорове и дискусии. Той е внимателен и етичен, отнася се с уважение към мнението на своите опоненти. Това му е създавало авторитет сред нашата филологическа колегия.

Имам една препоръка към кандидата. Необходимо е да намери свои съмишленици и заедно с тях по-смело да навлезе в неразработените проблеми на маркетинговите стратегии и изобщо на икономическия дискурс. Днес е възможен напредък само за учените, които съумяват да организират покрай себе си колегия от съмишленици.

В заключение на казаното до тук: правя предложение пред уважаемото Научно жури на ст.преп. д-р **Владимир Тодоров Досев** да му бъде гласувано единодушно да заеме академичната длъжност “доцент”. Подчертавам, че от това ще спечели преди всичко Икономическият университет-Варна, а от друга страна – ще се даде възможност на един изключително перспективен млад човек да се насочи по-целестремено към научната проблематика.

София, 11.10.2014 г.

Рецензент: *акад. проф. дфн Михаил Виденов*

РЕЦЕНЗИЯ

за научните трудове на ст.пр. д-р Владимир Тодоров Досев, представени за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 2.1.Филология, научна специалност – Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език) по обявения в ДВ, бр. 62/29.07.2014 г. конкурс от Икономически университет–Варна

Рецензент: доц. д-р Анастасия Стефанова Кондукторова, Икономически университет–Варна, научна специалност 05.04.17 „Български език (език на деловото общуване)”

Основание за написване на рецензията

Рецензията е написана на основание Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-3504/17.09.2014 г. за назначаване на научно жури по конкурс за „доцент”, Решение на научното жури от заседанието на 01.10.2014 г. за избор на председател и рецензенти и е изготвена съгласно Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и е в съответствие с чл.62 и чл.71 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет–Варна.

Данни за конкурса

Конкурсът за доцент е обявен по научната област 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език)” за нуждите на катедра „Славянски езици” и е обнародван в „Държавен вестник”, бр. 62 от 29.07.2014 г.

Кандидат по конкурса

Единствен кандидат по обявения конкурс за доцент по Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език) е ст.пр. д-р Владимир Тодоров Досев.

Кратки биографични данни за кандидата

Владимир Досев придобива висшето си образование в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където през 2000 г. се дипломира като магистър по специалността „Българска филология“. През 2006 г. завършва и втора магистратура – „Стопанско управление“ във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Една година (2002 - 2003 г.) преподава български език и литература в Националната гимназия за хуманитарни науки – Варна. Академичната му кариера започва през 2004 г., когато след успешно представяне на обявен конкурс е назначен за преподавател по български език в катедра „Славянски езици“ на Икономически университет–Варна. През 2008 г. е повишен в старши преподавател. През периода 2005 г. до 2008 г. е докторант на самостоятелна подготовка в Софийския университет към Научната лаборатория по приложна лингвистика към ДЕО. Защищава дисертация за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност 05.04.11 „Общо и сравнително езиковедие (вкл. приложна лингвистика)“ на тема „Футболна лексика и фразеология в съвременния български език“. Издадената диплома от Висшата атестационна комисия е под номер 32964 от 11.02.2009 г.

Ст. пр. д-р Владимир Досев е координатор по програма „Еразмус“, научен секретар на катедра „Славянски езици“, а от 2011 г. неин заместник-ръководител. Член е на Съвета на Департамент „Езиково обучение“. От 2013 г. е председател на Атестационната комисия на ДЕО. Членува в Международното социолингвистично дружество - София.

Количествена и качествена оценка на учебно–преподавателската работа

Преподавателската дейност на Владимир Досев е в няколко научни области – деловият език и кореспонденция, медийната комуникация, теорията и практиката на обучението по български език като чужд. Води семинарни упражнения и чете лекции по дисциплините „Делова кореспонденция“ на студенти в бакалавърската степен от всички специалности и „Комуникация и медийна манипулация“ в магистърската програма „Реклама и медийни комуникации“. Голяма част от преподавателската ангажираност на ст. пр. д-р Владимир Досев е свързана с обучението на чуждестранни студенти. Той води упражнения по дисциплината „Български език като чужд“ в модулите „Увод в основния и специализирания език“

в подготвителния курс , „Български език за чуждестранни студенти по икономика” за студентите от първи до четвърти курс, „Български език за чуждестранни студенти по програма „Еразъм”. Едновременно с това чете лекции по дисциплината „Стопанска журналистика” в специалност „Журналистика” към Центъра за продължаващо обучение към ИУ - Варна и води курсове по български език за чуждестранни граждани. През учебната 2011-2012 г. е гост лектор по дисциплината „Делова кореспонденция” в Бургаския свободен университет.

От представената справка за учебната натовареност се вижда, че аудиторната заетост на ст.пр. Владимир Досев е много по-висока от изисквания хорариум. Натовареността му в редуцирани часове в бакалавърската степен за учебната 2012-2013 г. е 518 ч. и 75 часа в магистърската степен. За учебната 2013-2014 г. е 520 ч. с бакалаври и 113 ч. с магистри.

Владимир Досев е ерудиран и високо ценен в академичната общност преподавател. Имам непосредствени впечатления за работата му като мой асистент. Отличава се с прецизност, стремеж да бъде винаги актуален в преподаваното от него учебно съдържание, способност да владее аудиторията. Разработеният от него за кратко време лекционен курс по делова кореспонденция за задочни студенти и курсът лекции по дисциплината за магистри „Комуникация и медийна манипулация” са теоретично и методологично издържани и го представят като много добър професионалист и модерен изследовател.

Ръководител е на магистърски тези по проблемите на комуникацията и медийната манипулация и на дипломни работи в специалността „Журналистика”.

Участвал е в преподавателската мобилност по програма „Еразъм” като гост преподавател в университета в Марибор – Словения.

Количествена и съдържателна характеристика на представените научни трудове

Владимир Досев участва в конкурса с 21 публикации . Рецензираната научна продукция обхваща:

Монографичен труд - 143 страници

Седем научни статии в обем 67 страници

Девет самостоятелни научни доклада, представени на конференции с международно участие и публикувани в сборници от доклади -71 страници.

Един самостоятелен учебник, един учебник и едно учебно помагало в съавторство в обем от 240 страници.

Научните интереси на ст.пр. д-р Владимир Досев са свързани със следните изследователски полета:

Социолингвистика;

Прагматингвистика;

Дискурсивен анализ;

Теория и методика на обучението по български език като чужд.

Монографията *„Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс”* (Варна: Стено, 2014, 144с.) е посветена на актуалната тема за медийната манипулация, която се разглежда на базата на инструментариума на критичния анализ на дискурса и когнитивнолингвистичния анализ. Изследването е показателно за много добрата лингвистична осведоменост на автора и смелото му навлизане в модерните подходи към метафората. Като споделя схващането на Ван Дайк за манипулацията като социален, когнитивен и дискурсивен феномен и за дискурса като социална конструкция на действителността, той си поставя за цел да изследва манипулативни метафорични конструкции, употребени в медийни текстове. Авторът е привлякъл изключително интересен материал, ексцерпиран от много текстове, които той обстойно е изследвал.

Монографията е структурирана във въведение, четири глави, заключение и богата библиография на български и чужди източници. Първа глава „Медии и метафори” представя обстоен обзор на теоретични обосновки по темата и съдържа основните терминологични уточнения. Специално внимание е отделено на когнитивните и манипулативните характеристики на метафората. Авторът засяга актуалния въпрос за стереотипите, метафоричното говорене и общественото мнение.

Основните приноси моменти на монографията са съсредоточени в следващите три глави. В главата „Политически метафори в медийния дискурс” авторът търси закодираните внушения на използвани в медийни текстове концептуални политически метафори. Особено интересни са анализите на метафорите, свързани с политическото говорене, дебата „ляво-дясно”,

политическите избори. Те показват високата лингвистична компетентност на автора и умението му да вникне в прагматичната функция на разглежданите метафорични структури. Следващата глава е свързана с икономическите метафори в медийния дискурс. Подбрани са значещи концепти, отвеждащи към основни икономически понятия. Авторът посочва, че самата икономическа теория трудно би съществувала без помощта на метафори. Твърдението, че в медийния дискурс икономическите метафори имат за цел да манипулират общественото съзнание, е подкрепено убедително с оригинални авторови разсъждения.

Интересите на Владимир Досев към футболната лексика и фразеология, обект на дисертационния му труд, са една от причините главата „Футболни метафори в медийния дискурс” да е една от най-увлекателно написаните в монографията. Тя представя нов по-задълбочен прочит на парадигмите на обобщаващата метафора „футболът е война”.

Като цяло монографията може да се определи като значимо изследване с актуални авторови наблюдения върху манипулативните езикови игри чрез метафори в медийни текстове за политика, икономика и футбол.

Представеният за рецензиране труд *„Комуникация и медийна манипулация”* (Варна: изд. „Наука и икономика”, ИУ–Варна, 2014, 122 с.) е резултат от преподавателската работа на автора в магистърската програма „Реклама и медийни комуникации”. Не мога да пропусна да подчертая, че курсът лекции, който Владимир Досев издаде под това заглавие, се различава от традиционния жанр на учебника с монографичния си характер, оригинални идеи и научен подход към проблематиката. Интерпретацията на теми като теория за комуникацията, масова комуникация, маркетинг и комуникация, обществено мнение, социални, когнитивни и дискурсивни особености на медийната манипулация и представянето на ключови теоретични разработки по тази проблематика правят учебника полезен не само за студентите, но са и приносно научно изследване, което би предизвикало интерес у широк кръг читатели. Прави добро впечатление извеждането на основните понятия и поставянето на задачи за самостоятелна работа, свързани с усвояването на материала. В това отношение за комуникационната практика на студентите от специалността „Реклама и медийни комуникации” е особено ценен и предложеният модел за дискурсивен медиен анализ.

Учебникът „Български език за чуждестранни студенти по икономика” (в съавторство с А. Кондукторова, Т. Атанасова и М. Маринова, Варна, 2010) доказва и другата страна от изследователската работа на Владимир Досев, пряко свързана с преподавателската му работа в областта на обучението по български език като чужд. Може да се каже, че това е първият учебник у нас, свързан с преподаването на икономическа лексика и терминология. Като съавтор оценявам нелесната задача да се намерят пресечните точки между лингвистика и икономика, но може би икономическото магистърско образование на автора му позволява с лекота да борави с богатия терминологичен апарат на микро- и макроикономиката, маркетинга, финансите, теорията на управлението, информатиката и да го направи достъпен за чуждестранните студенти, бъдещи икономисти.

В „Делова кореспонденция. Учебно помагало” (в съавторство с А. Кондукторова, Т. Атанасова, М. Тодорова), Варна: изд. „Наука и икономика”, ИУ-Варна, 2012, Владимир Досев е автор на параграф 7 - Административната кореспонденция (55 с.) и разработва трите основни групи документи – организационно - разпоредителни, справочно-информационни и документи от общ характер. Авторът обвързва теоретичната база с практически упражнения върху прилагането на държавните стандарти в кореспонденцията, унификацията на разглежданите документи, моделите, реквизитите, деловия езиков регистър и речев етикет. Помагалото има приложен характер и е полезен справочник не само за студентската аудитория, но и за бизнес практиката.

Научните статии и публикувани доклади на Владимир Досев са в областта на приложни и актуални лингвистични области – социолингвистика, маркетинг и език, политически дискурс, медиен текст, медиен език и манипулация. Те имат приносен характер с интересната си проблематика, новаторски подход, ориентацията към малко застъпени в българската лингвистична практика проблеми. Това се доказва и от международното признание на автора и публикациите му в английски и немски научни издания. Специален е интересът на автора към персоналният маркетинг, маркетинговите стратегии, дискурсивната употреба на метафори, езиковата манипулация.

Научноизследователската работа на Владимир Досев показва, че той е много добре подготвен професионалист, занимаващ се със сериозни лингвистични

проблеми, признат на национално и международно равнище, цитиран в международни издания.

Основните приноси, съдържащи се в неговите публикации по конкурса, могат да се систематизират накратко по следния начин:

1. Най-същественят принос смятам, че е успешното надхвърляне областта на филологията и навлизането в интердисциплинарна проблематика. Съчетаването на език, семиотика, маркетинг, масови комуникации се оказва плодотворно и е доказателство за творческия му усет към нови изследователски полета.

2. Монографията „Манипулативната роля на метафорите в медийния дискурс” е първото у нас цялостно изследване на манипулативната роля на когнитивните метафори в различни публични дискурси – политически, икономически, спортен.

3. За пръв път Владимир Досев обстойно разглежда темата за метафорите в икономическия дискурс и използването им като средство за манипулация в медийни текстове.

4. Публикациите, свързани с деловия език и кореспонденция, имат практическа стойност и отлично представят нуждата от прагматични изследвания, ориентирани към различни сфери на общуването в бизнеса.

5. С изследваната проблематика представената научна продукция доказва необходимостта от включването на лингвистични дисциплини в обучението по маркетинг, реклама и връзки с обществеността.

Критични бележки и препоръки

Нямам критични бележки към кандидата. Позволявам си да отправя препоръка в бъдещата си изследователска работа да задълбочи проучванията си в областта на семиотичната практика в маркетинга и рекламата.

Заклучение

Ст. пр .д-р Владимир Досев отговаря на всички изисквания за заемането на академичната длъжност „доцент”, съдържащи се в ЗРАСРБ, неговия Правилник и във Вътрешните правила на Икономически университет–Варна:

Той е представил публикуван монографичен труд и научна продукция с безспорен приносен характер.

Кандидатът е с придобита образователна и научна степен „доктор” по професионално направление Филология, „Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика)”

Заема академичната длъжност „преподавател” от 2004 г. и старши преподавател от 2008 г.

Въз основа на всичко казано дотук давам най-висока оценка на научно изследователската и преподавателската дейност на кандидата.

Всичко това ми дава основания да препоръчам убедено на уважаемото научно жури да изрази своето положително решение за заемането на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 2.1. Филология, научна специалност „Общо и сравнително езиковедие (приложна лингвистика – български език)” от ст. пр. д-р Владимир Тодоров Досев.

17 октомври 2014 г.
Варна

Рецензент:
/доц. д-р Анастасия Кондукторова/